

International Documentary Filmfestival Amsterdam

€ **985.000**
geadviseerd
subsidiebedrag

€ **1.031.000**
gevraagd
subsidiebedrag

De Stichting International Documentary Filmfestival Amsterdam (hierna: IDFA) is het grootste documentairefestival ter wereld. Het festival bestaat bijna dertig jaar en het bezoekersaantal groeit gestaag. Jaarlijks worden tijdens het festival ongeveer driehonderd documentaires vertoond uit binnen- en buitenland. Deze worden geselecteerd op basis van drie criteria: artistieke excellentie, maatschappelijke urgentie en toegankelijkheid. Naast de vertoning van documentaires organiseert IDFA tijdens het festival onder meer interactieve voorstellingen, themaprogramma's, masterclasses, lezingen, praatprogramma's en – na afloop van het festival – landelijke vertoningen. Ook biedt IDFA filmmakers mogelijkheden om hun filmplannen aan de man te brengen. IDFA draagt hierdoor bij aan de ontwikkeling van nieuwe (inter)nationale documentaires en hun afzetgebied.

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.35 van de Subsidieregeling culturele basisinfrastructuur 2017 – 2020.

Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting International Documentary Filmfestival Amsterdam een subsidiebedrag toe te kennen van € 985.000.

De raad is van mening dat IDFA een structurele subsidie verdient van 985.000 euro. De verhoging mag echter niet ten koste gaan van het IFFR en/of het NFF. De raad adviseert daarom hiervoor een deel van het bedrag dat 'over' is van het budget voor het festival voor de jeugdfilm, toe te kennen aan het IDFA. Zie de inleiding voor een toelichting op dit advies van de raad. Op deze manier heeft IDFA de ruimte al zijn ambities waar te maken, inclusief de beoogde publieksgroei en publieksverbreding, en daarmee aansluiting te houden bij de internationale top.

In de loop van de jaren heeft IDFA veel waardering, kennis en ervaring opgebouwd, alsmede een uitstekend netwerk van internationale scouts. IDFA laat in zijn aanvraag zien een goed beeld te hebben van de toekomst van het festival. IDFA heeft een duidelijke visie op het zich vernieuwende medialandschap in relatie tot zijn eigen activiteiten.

Beoordeling

Kwaliteit

Het IDFA bevindt zich al jaren aan de top van de internationale documentairefestivalwereld. IDFA is in Nederland een uniek festival vanwege de exclusieve focus op creatieve documentaires; het positioneert zich daardoor sterk als onmisbaar festival. Het heeft een groot aantal vaste bezoekers, dat jaarlijks toeneemt. Wel is het bezoekersprofiel, net als bij de andere filmfestivals, tamelijk eenzijdig, namelijk grotendeels westers en hoogopgeleid.

IDFA biedt een grote variëteit aan maatschappelijk relevante thema's die in de honderden films aan bod komen. Omdat een gedeelte van het aanbod van IDFA ook in de media breed wordt uitgemeten, creëert het festival aandacht voor vele onderwerpen en geeft het aanleiding tot debat en reflectie. De aanwezigheid van makers en wetenschappers geeft context aan de vertoningen.

Het internationale succes van IDFA is mede te danken aan de uitgebreide faciliteiten die zijn gecreëerd voor de zakelijke markt, zoals Het Forum, een cofinancierings- en productiemarkt waar projecten worden gepresenteerd aan potentiële financiers: omroepen uit de hele wereld, online platforms, fondsen, ngo's en distributeurs. Daarnaast boekt IDFA succes met 'Docs for Sale'. Via dit online platform worden het hele jaar door, tegen betaling, vijfhonderd nieuwe

documentaires aangeboden aan omroepen, festivalprogrammeurs en distributeurs.

IDFA signaleert de opkomst van de documentaire in het programma van filmfestivals in binnen- en buitenland. IDFA is toonaangevend in de documentairewereld, maar verliest mogelijk terrein aan festivals, die zich eerder hoofdzakelijk op fictie richtten. Voor het aanzien van IDFA blijven wereldpremières dan ook noodzakelijk. Die zorgen tenslotte voor de belangstelling van (internationale) media, waardoor bezoekersaantallen ook stijgen.

De samenwerkingsverbanden zijn divers, maar het is de raad niet duidelijk waaruit afstemming met andere (nationale) festivals en het Filmfonds precies bestaat. Het Forum en het Bertha Fonds zijn belangrijke pijlers, die nog zichtbaarder uitgedragen kunnen worden.

IDFA besteedt veel aandacht aan talentontwikkeling en neemt daarin met IDFAcademy een voorname positie in. De raad ondersteunt de ambitie om IDFAcademy te ontwikkelen tot een prestigieus opleidingstraject voor (jonge) documentairemakers en -producenten.

IDFA bereikt niet alleen het publiek dat tijdens het festival naar Amsterdam komt, maar ook publiek dat buiten het festival om door IDFA verspreide documentaires in het land ziet. Bovendien is de mediakracht van IDFA dusdanig dat aandacht voor documentaires een aanzienlijke impuls krijgt. IDFA biedt eveneens een waardevolle plek aan voor non-lineaire documentaireprojecten (interactieve documentaire, installaties) en heeft aandacht voor nieuwe media.

Eerder merkte de raad op dat IDFA een in zichzelf gekeerde indruk maakte; nu lijkt het na een periode van bezinning de blik naar buiten te hebben verruimd. De raad waardeert dat.

Educatie en participatie

IDFA organiseert schoolvoorstellingen tijdens het festival. De getoonde documentaire sluit dan vaak aan bij actuele maatschappelijke thema's. Als leerlingen een film op het festival bekijken, ontmoeten ze de regisseur en bespreken ze de film aan de hand van lesmateriaal. Het bereik is sinds 2011 gestegen van 9.000 naar 28.000 leerlingen. IDFA streeft ernaar dit aantal te verdubbelen in de komende subsidieperiode.

Ook is er een online kanaal, 'Docschool Online', voor scholen. Bij dit kanaal, waarop honderd documentaires te zien zijn, wordt ook lesmateriaal geleverd. De documentaires zijn via een account in de klas te bekijken. De afgelopen subsidieperiode hebben 14.000 leerlingen op deze wijze documentaires in de klas bekeken en IDFA wil dit aantal verdubbelen.

Maatschappelijke waarde

Publieksbereik

De raad constateert dat IDFA veel onderneemt om het publieksbereik te vergroten. Jaarlijks is er een aanwas van 20 procent nieuw publiek. Er komt steeds meer publiek van buiten Amsterdam: in 2011 was dit 25 procent, in 2015 40 procent. Dit is een mooie stijging, maar voor een landelijk en internationaal festival vindt de raad dit laatste percentage nog te laag.

IDFA beschrijft in zijn subsidieaanvraag een uitgebreid marketingplan; producten worden via diverse kanalen aan diverse doelgroepen aangeboden. IDFA is zich bewust van de publieksopbouw en zoekt naar wegen om een nieuw en (cultureel) divers publiek te bereiken.

In de aanvraag schrijft IDFA meer aandacht te gaan besteden aan jongeren en culturele diversiteit. In Amsterdam wordt het publieksbereik verbreed en wordt het diverser door de IDFA-satellietlocaties in de verschillende stadsdelen. Daarnaast werkt IDFA samen met nieuwe online platforms, zoals VICE, dat vooral jongeren bereikt en IDFA-documentaires van jonge makers selecteert. Of met deze initiatieven de gewenste jongere doelgroepen beter bereikt gaan worden, zal de toekomst moeten uitwijzen.

Vanwege de aandacht voor IDFA in de media groeit het bereik van documentaires op tv. IDFA

vergroot zijn publieksbereik ook buiten het festival om door voor vertoningen te zorgen. De prijswinnaars worden onder de noemer 'Best of IDFA' in meer dan zestig theaters in het land vertoond. Dat geldt ook voor een selectie jeugddocumentaires. De muziekdocumentaires worden op muziekfestivals vertoond. Daarnaast werkt IDFA samen met Cinema Delicatessen bij het uitbrengen van documentaires in theaters.

Ondernemerschap

IDFA is een financieel gezonde organisatie. IDFA is niet in grote mate afhankelijk van één enkele grote batenpost. De financiering van de nieuwe activiteiten komt voornamelijk uit hogere eigen inkomsten. De verwachte hogere sponsorinkomsten en overige inkomsten worden niet nader uitgewerkt. Het eigen inkomstenpercentage van IDFA was al hoog en is in 2014 gestegen naar 203,6 procent. Bij geen ander (film)festival is dit percentage zo hoog. De subsidie per bezoeker is van alle filmfestivals bij IDFA het laagst. Niettemin heeft de raad enige zorgen, omdat de strategie bij tegenvallende inkomsten nauwelijks is beschreven.

In het plan is opgenomen dat via de verhoging van de ticketprijzen extra inkomsten op korte termijn kunnen worden gerealiseerd, maar een strategie voor kostenreductie is niet beschreven. IDFA beschrijft in zijn plan het vrijwilligers- en stagiairsbeleid, inclusief het streven naar diversiteit. De schil van flexibele arbeidskrachten wordt voor een deel omgezet naar vast personeel om kennis en ervaring te behouden.

IDFA onderschrijft de Governance Code Cultuur. De oprichting van een buitenlandse adviesraad om het beleid internationaal te toetsen, vindt de raad een heel goed initiatief. Dit getuigt van zelfreflectie en van de wil om een internationaal toonaangevend festival te blijven organiseren.